

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL 1979 METŲ TOLIMŲ
TARPVALSTYBINIŲ ORO TERŠALŲ PERNAŠŲ KONVENCIJOS 1999 METŲ
PROTOKOLO DĖL RŪGŠTĖJIMO, EUTROFIKACIJOS IR PAŽEMIO OZONO
MAŽINIMO PAKEITIMŲ RATIFIKAVIMO“ PROJEKTO**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos 1999 m. Protokolo dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo pakeitimų ratifikavimo“ **projektas** (toliau – projektas) **parengtas siekiant ratifikuoti ir įgyvendinti** 2012 m. gegužės 4 d. 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos (toliau – **Konvencija**) vykdomosios institucijos (toliau – vykdomoji institucija) 30-osios sesijos metu priimtus 1999 m. Protokolo dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo (toliau – **Geteborgo protokolas**) pakeitimus.

Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (toliau – JTEEK) priimta Konvencija – tai pagrindinė tarptautinė bendradarbiavimo ir veiksmų, kuriais siekiama laipsniškai mažinti oro taršą ir neigiamus jos padarinius žmonių sveikatai bei aplinkai JTEEK regione ir užkirsti kelią tokiai taršai, daugiausia dėmesio skiriant tolimoms tarpvalstybinėms oro teršalų pernašoms, teisinė sistema.

Iki dabar Konvencija papildyta 8 protokolais, įskaitant Geteborgo protokolą. Geteborgo protokole raginama kontroliuoti kelių išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekį, kad nebūtų viršijamos rūgštėjimo, maistingojo azoto ir ozono kritinės apkrovos žmogaus sveikatai ir augmenijai. Dėl to Geteborgo protokole kiekvienai jo Šaliai nustatytos nacionalinės keturių pagrindinių išmetamų į aplinkos orą teršalų – sieros dioksido (toliau – SO₂), azoto oksidų (toliau – NO_x), amoniako (toliau – NH₃) ir nemetaninių lakiųjų organinių junginių (toliau – NMLOJ), – kiekio ribos, kurių Šalys privalo laikytis nuo 2010 m. (Lietuvai nustatyti SO₂ – 145 tūkst. tonų/metus, NO_x – 110 tūkst. tonų/metus, NMLOJ – 92 tūkst. tonų/metus ir NH₃ – 84 tūkst. tonų/metus, 2010 m. kiekio nacionaliniai limitai, kurių negalima viršyti bet kuriais metais nuo 2010 m. iki 2019 m. imtinai). Kad būtų lengviau laikytis nacionalinių išmetamų teršalų kiekio ribų, kiekviena Šalis prireikus patvirtina atitinkamas strategijas, politikos kryptis ir programas (apimančias priemones išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekiui kontroliuoti ir mažinti), taiko Geteborgo protokolo prieduose nustatytas išmetamų teršalų ribines vertes, skirtas oro teršalų, išmetamų iš nurodytų kategorijų stacionarių ir mobilių šaltinių, kiekiui kontroliuoti.

Vadovaujantis Geteborgo protokolo 10 straipsnio 2 dalimi, 2005 ir 2007 metais peržiūrėjus Šalių įsipareigojimus, padaryta išvada, kad reikia daugiau pastangų norint pasiekti su aplinkos apsauga ir žmonių sveikata susijusius tikslus – laikantis nustatytų kritinių apkrovų ir išmetimo lygių užtikrinti ilgalaikę žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugą. 2007 m. **Šalys** pradėjo derybas dėl Geteborgo protokolo keitimo ir **2012 m. gegužės 4 d.** Konvencijos vykdomosios institucijos (toliau – vykdomoji institucija) 30-osios sesijos metu bendru sutarimu **priėmė sprendimus 2012/1 ir 2012/2, kuriais iš dalies pakeistas Geteborgo protokolo ir jo priedų tekstas bei pridėti du nauji priedai** (X priedas „Kietųjų dalelių, išmetamų į orą iš stacionarių šaltinių, ribinės vertės“ ir XI priedas „Produktuose esančių lakiųjų organinių junginių kiekio ribinės vertės“).

Iš dalies pakeistame Geteborgo protokole:

– nustatyti nauji nacionaliniai išmetamų į aplinkos orą SO₂, NO_x, NH₃, NMLOJ ir smulkiųjų kietųjų dalelių (KD_{2,5}) kiekio mažinimo įsipareigojimai, kurių turi būti laikomasi bet kuriais metais nuo 2020 m. (Lietuvai nustatyti SO₂ – 55 proc., palyginti su 2005 metais išmestu kiekiu, NO_x – 48 proc., NMLOJ – 32 proc., NH₃ – 10 proc. ir smulkiųjų kietųjų dalelių (KD_{2,5}) – 20 proc., kiekio mažinimo 2020 m. tikslai. Pažymėtina, kad jie sutampa su nustatytaisiais 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/2284, dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL 2016 L 344, p. 1) (toliau – NEC direktyva);

- raginama mažinti išmetamą juodosios anglies (kuri yra kietųjų dalelių sudedamoji dalis ir trumpalaikis klimato teršalas) kiekį;
- atnaujintos prieduose nustatytos iš stacionarių šaltinių išmetamų į aplinkos orą SO₂, NO_x, NMLOJ ir kietųjų dalelių ribinės vertės, taip pat degalams ir naujiems mobiliems šaltiniams taikomos ribinės vertės;
- nustatyti nauji NMLOJ kiekio produktuose standartai;
- atnaujinti Šalims taikomi išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio apskaitos, prognozių ir ataskaitų teikimo reikalavimai.

Pagal Geteborgo protokolo 13 straipsnio 3 dalį **Šalys turi ratifikuoti Sprendimo 2012/2 priede išdėstytus Geteborgo protokolo pagrindinio teksto ir visų jo priedų, išskyrus I priedą, pakeitimus**. Pakeitimų, išdėstytų Sprendime 2012/1, kuriuo atnaujintos Geteborgo protokolo I priede nurodytų kritinių apkrovų ir kritinių lygių apibrėžtys, Šalys ratifikuoti neprivalo (šis pakeitimas įsigaliojo 2013 m. birželio 5 d.).

Pažymėtina, kad 2017 m. liepos 17 d. **Europos Taryba sprendimu (ES) 2017/1757 priėmė Geteborgo protokolo pakeitimus** Europos Sąjungos (toliau – **ES**) vardu. Geteborgo protokolo pakeitimai į ES teisę perkelti keliais teisiniais dokumentais (Europos Parlamento ir Tarybos direktyvomis bei reglamentais (žr. šio aiškinamojo rašto 3 dalį)).

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublika taip pat yra Konvencijos šalis, kurios prisijungimas prie Geteborgo protokolo patvirtintas 2004 m. vasario 5 d. Lietuvos Respublikos įstatymu *Dėl 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Protokolo dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo ratifikavimo*, vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punktu, **Lietuva turi ratifikuoti Geteborgo protokolo pakeitimus**.

Įsigaliojus pakeitimams, Geteborgo protokolo pakeitimus ratifikavusios šalys (toliau – Šalys), siekdamos toliau gerinti žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugą, bus įsipareigojusios laikytis naujų nacionalinių išmetamų į aplinkos orą teršalų (SO₂, NO_x, NH₃, NMLOJ ir KD_{2.5}) kiekio mažinimo įsipareigojimų 2020 m. ir vėlesniam laikotarpiui; taikyti atnaujintas išmetamų teršalų ribines vertes, naujus NMLOJ kiekio produktuose standartus ir laikytis išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio apskaitos, prognozių ir ataskaitų teikimo reikalavimų.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Taršos prevencijos politikos grupės (vadovas Vitalijus Auglys, tel. 8 7066 3651, vyresnioji patarėja Elena Auglienė, tel. 8 7066 3497) vyriausioji specialistė Danguolė Sužiedėlytė, tel. 8 7066 3517.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai.

Europos ekonominės bendrijos vardu Konvencija pasirašyta 1979 m. lapkričio 14 d., o patvirtinta 1981 m. birželio 11 d. Tarybos sprendimu 81/462/EEB. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. spalio 27 d. potvarkiu Nr. 737p „*Dėl prisijungimo prie 1979 m. konvencijos „Dėl tolimų atmosferos teršalų pernašų“*“ buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos prisijungimas prie Konvencijos. Prisijungimas prie Geteborgo protokolo ES vardu patvirtintas 2003 m. birželio 13 d. Tarybos sprendimu 2003/507/EB, o 2012 m. gegužės 4 d. Konvencijos vykdomosios institucijos 30-osios sesijos metu priimti Geteborgo protokolo pakeitimai ES vardu patvirtinti 2017 m. liepos 17 d. Tarybos sprendimu (ES) 2017/1757. Lietuvos Respublikos Seimas Geteborgo protokolą ratifikavo 2004 m. vasario 5 d. Lietuvos Respublikos įstatymu *Dėl 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Protokolo dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo ratifikavimo*.

Geteborgo protokolas ir jo pakeitimai perkelti į ES teisę atskirais teisės aktais ir priemonėmis:

- 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/81/EB dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (OL 2001 L 309, p. 22) (toliau – **direktyva 2001/81/EB**);
- 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL 2016 L 344, p. 1) (toliau – **NEC direktyva**);

– 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL 2010 L 334, p. 17) (toliau – **TIPK direktyva**) ir pagal ją priimtais Komisijos įgyvendinimo sprendimais, kuriais patvirtintos geriausių prieinamų gamybos būdų (toliau – GPGB) išvados įvairiems pramonės sektoriams (pvz., stiklo gamybai, geležies ir plieno gamybai, cemento, kalkių ir magnio oksido gamybai, chloro ir šarmų pramonei, kt.);

– 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/42/EB dėl lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikruose dažuose, lakuose ir transporto priemonių pakartotinės apdailos produktuose, išmetamų kiekių ribojimo ir iš dalies keičiančia Direktyvą 1999/13/EB (OL 2004 L 143, p. 87), (toliau – **Dažų direktyva**);

– 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos **direktyva (ES) 2015/2193** dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo (OL 2015 L 313, p. 1) (toliau – **MCP direktyva**);

– 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/63/EB dėl lakiųjų organinių junginių išsiskyrimo į aplinką laikant benzina ir tiekiant jį iš terminalų į degalines kontrolės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 12 skyrius, 1 tomas, p. 167) (toliau – **direktyva 94/63/EB**);

– 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/126/EB dėl II pakopos benzino garų grąžinimo degalinėse variklinių transporto priemonių bakus pildant degalų (OL 2009 L 285, p. 36) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 21 d. Komisijos direktyva 2014/99/ES (OL 2014 L 304, p. 8 (toliau – **direktyva 2009/126/EB**);

– 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/30/EB, iš dalies keičiančia Direktyvos 98/70/EB nuostatas dėl benzino, dyzelinių degalų (dyzelino) ir gazolių kokybės rodiklių, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos ir mažinimo mechanizmą, iš dalies keičiančia Tarybos direktyvos 1999/32/EB nuostatas dėl vidaus vandens kelių laivų kuro kokybės rodiklių ir panaikinčia Direktyvą 93/12/EEB (OL 2009 L 140, 88) (toliau – **Degalų kokybės direktyva**);

– 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/53/ES dėl pramoginių ir asmeninių laivų, kuria panaikinama Direktyva 94/25/EB (OL 2013 L 354, p. 90) (toliau – **direktyva 2013/53/ES**);

– 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 595/2009 dėl motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį (euro VI) ir dėl galimybės naudotis transporto priemonių remonto ir priežiūros informacija, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 715/2007 ir Direktyvą 2007/46/EB bei panaikinančiu Direktyvas 80/1269/EEB, 2005/55/EB ir 2005/78/EB (OL 2009 L 188, p. 1) (toliau – **Reglamentas 595/2009**);

– 2007 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 715/2007 dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį iš lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių (Euro 5 ir Euro 6) ir dėl transporto priemonių remonto ir priežiūros informacijos prieigos (OL 2007 L 171, p. 1) (toliau – **Reglamentas 715/2007**) ir 2008 m. liepos 18 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 692/2008, įgyvendinančiu ir iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 715/2007 dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį iš lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių (Euro 5 ir Euro 6) ir dėl transporto priemonių remonto ir priežiūros informacijos prieigos (OL 2008 L 199, p. 1) (toliau – **Reglamentas 692/2008**);

– 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/1628 dėl reikalavimų, susijusių su ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių dujinių ir kietųjų dalelių išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis ir tipo patvirtinimu, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1024/2012 ir (ES) Nr. 167/2013 ir iš dalies keičiama bei panaikinama Direktyva 97/68/EB (OL 2017 L 102, p. 1) (toliau – **Reglamentas 2016/1628**), ir 2016 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2017/654, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1628 papildomas techniniais ir bendraisiais reikalavimais, susijusiais su ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis ir tipo patvirtinimu (OL 2017 L 102, p. 1) (toliau – **Reglamentas 2017/654**);

– 2013 m. vasario 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (ES) Nr. 167/2013 dėl žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL 2013 L 60, p.) (toliau – **Reglamentas 167/2013**);

– 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 52) (toliau – **Reglamentas 168/2013**) ir 2013 m. gruodžio 16 d. Komisijos deleguotųjų reglamentu (ES) Nr. 134/2014, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013 papildomas aplinkosauginio ir varymo sistemų veiksmingumo reikalavimais ir iš dalies keičiamas jo V priedas (OL 2014 L 53, p. 1) (toliau – **Reglamentas 134/2014**).

Geteborgo protokolą ir jo pakeitimus įgyvendinantys minėti ES teisės aktai perkelti į šiuos Lietuvos Respublikos teisės aktus:

– Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 3, 4, 10 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą. Jame įtvirtinta, kad Lietuvos Respublikos Seimas Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje nustato nacionalinius tarptautiniais ir Europos Sąjungos teisės aktais reguliuojamų oro teršalų išmetamo kiekio mažinimo tikslus ir esmines politikos kryptis šiems tikslams pasiekti; Lietuvos Respublikos Vyriausybė, siekdama įgyvendinti Strategijoje nustatytus nacionalinius oro teršalų išmetamo kiekio mažinimo tikslus, tvirtina nacionalinį oro taršos mažinimo planą (toliau – planas); plane oro taršos mažinimo (valdymo) priemonės numatomos atsižvelgiant į šiame įstatyme nustatytus aplinkos oro apsaugos prioritetus; plane gali būti nustatytos savivaldybių teritorijose taikytinos aplinkos oro taršos ribojimo ir jos neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai mažinimo priemonės ir iš stacionarių taršos šaltinių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekio mažinimo (valdymo) priemonės. Šiuo įstatymu pavesta Lietuvos Respublikos Vyriausybei iki 2018 m. gruodžio 31 d. patvirtinti planą;

– Nacionalinę aplinkos apsaugos strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“ (toliau – **Strategija**). Strategijoje nustatytas tikslas oro kokybės apsaugos srityje – užtikrinti, kad Lietuvoje į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis neviršytų tarptautiniuose ir ES teisės aktuose nustatyto kiekio, oro teršalų koncentracija aplinkos ore neviršytų žmogaus sveikatai ir aplinkai nepavojingų aplinkos oro užterštumo lygių. Strategijoje nustatyti išmetamų į aplinkos orą teršalų: sieros dioksido (SO₂) – 145 tūkst. tonų/metus, azoto oksidų (NO_x) – 110 tūkst. tonų/metus, nemetaninių lakiųjų organinių junginių (NMLOJ) – 92 tūkst. tonų/metus ir amoniako (NH₃) – 84 tūkst. tonų/metus, 2010 m. kiekio nacionaliniai limitai, kurių negalima viršyti bet kuriais metais nuo 2010 m. iki 2019 m. įskaitytinai; SO₂ – 55 proc., palyginti su 2005 metais išmestu kiekiu, NO_x – 48 proc., NMLOJ – 32 proc., NH₃ – 10 proc. ir smulkiųjų kietųjų dalelių (KD_{2.5}) – 20 proc., kiekio mažinimo 2020 m. tikslai, kurių turi būti laikomasi bet kuriais metais nuo 2020 m. iki 2029 m. imtinai; SO₂ – 60 proc., palyginti su 2005 metais išmestu kiekiu, NO_x – 51 proc., NMLOJ – 47 proc., NH₃ – 10 proc. ir smulkiųjų kietųjų dalelių (KD_{2.5}) – 36 proc., kiekio mažinimo 2030 m. tikslai, kurių turi būti laikomasi bet kuriais metais nuo 2030 m. Strategijoje nustatytos ir esminės politikos įgyvendinimo kryptys minėtiems tikslams pasiekti: kad iki 2020 metų aplinkos oro tarša sieros dioksidu sumažėtų ne mažiau kaip 55 proc., palyginti su 2005 metais išmestu kiekiu, daugiausia dėmesio turi būti skiriama taršos mažinimui iš transporto ir energetikos sektorių, taikant tokias taršos mažinimo priemones, kaip mažai sieringo kuro (0,6 proc.) naudojimas šilumos gamybai namų ūkių, komercijos, žemės ūkio, pramonės sektoriuose ir šiluminėse elektrinėse, geriausių prieinamų technologijų (gamybos būdų) taikymas, ypač cemento, stiklo, klinčių gamybos, naftos perdirbimo srityse, energijos vartojimo efektyvumo didinimas; kad iki 2020 metų aplinkos oro tarša azoto oksidais sumažėtų ne mažiau kaip 48 proc., palyginti su 2005 metais išmestu kiekiu, daugiausia dėmesio turi būti skiriama taršos mažinimui kelių transporto sektoriuje (viešojo transporto plėtrai, skatinimui naudoti mažiau aplinką teršiančias ir ekologiškas transporto priemones) ir elektros bei šilumos gamybos sektoriuje (deginimo proceso modifikavimui, selektyvinio katalitinio ir nekatalitinio redukavimo diegimui deginimo įrenginiuose, iš mažų ir vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių (tarp jų ir deginančių biokurą) išmetamų azoto oksidų ribinių verčių griežtinimui), energijos vartojimo efektyvumo didinimui, kuris sudarys sąlygas mažėti energijos gamybai sunaudojamam kuro kiekiui; kad iki 2020 metų aplinkos oro tarša kietosiomis dalelėmis

(KD_{2.5}) sumažėtų ne mažiau kaip 20 proc., palyginti su 2005 metais išmestu kiekiu, daugiausia dėmesio turi būti skiriama taršos mažinimui šiluminės energijos gamybos sektoriuje (ekologiškų, ekologiniais ženklais pažymėtų šildymo šaltinių naudojimo privačiuose būstuose skatinimo sistemos sukūrimui, didelio efektyvumo kietųjų dalelių sugavimo filtrų naudojimui deginimo įrenginiuose ir šių įrenginių priežiūros gerosios patirties taikymui, iš mažų ir vidutinio dydžio katilų (tarp jų ir deginančių kietąjį biokurą) išmetamų kietųjų dalelių ribinių verčių griežtinimui) ir transporto sektoriuje (skatinimui naudoti mažiau aplinką teršiančias ir ekologiškas transporto priemones, lengvųjų ir sunkiųjų krovinių automobilių parko modernizavimo skatinimui), nenupjautų, nesugrębtų ar kitaip nesurinktų augalų, jų dalių arba šių augalų ar jų dalių atliekų bei kitų atliekų deginimo lauke kontrolės griežtinimui, energijos vartojimo efektyvumo didinimui; kad iki 2020 metų aplinkos oro tarša nemetaniniais lakiaisiais organiniais junginiais sumažėtų ne mažiau kaip 32 proc., palyginti su 2005 metais išmestu kiekiu, daugiausia dėmesio turi būti skiriama taršos mažinimui pramonėje, naudojančioje tirpiklių turinčias medžiagas (geresnių paviršių apdorojimo technologijų taikymui), mažiau taršių šilumos gamybos įrenginių namų ūkyje naudojimo skatinimui, lakiųjų organinių junginių nutekėjimo aptikimo ir kontrolės programų taikymui naftos perdirbimo pramonėje; kad iki 2020 metų aplinkos oro tarša amoniaku sumažėtų ne mažiau kaip 10 proc., palyginti su 2005 metais išmestu kiekiu, daugiausia dėmesio turi būti skiriama taršos prevencijos užtikrinimo technologijų diegimui, taršos mažinimui gyvulininkystės sektoriuje ir taršos dėl neorganinių trąšų naudojimo mažinimui; turi būti tobulinama nacionalinė aplinkos oro taršos ir kokybės valdymo sistema Lietuvoje; turi būti užtikrinta veiklos, kurią vykdančią aplinkos orą išmetami aplinkai ir žmonių sveikatai pavojingi teršalai, sričių darni plėtra, daugiausia dėmesio skiriant taršos mažinimui kelių transporto, žemės ūkio ir šilumos energijos gamybos sektoriuose, įskaitant ir šilumos energijos gamybą namų ūkiuose, taip pat veiklos, kurią vykdančią papildomai galėtų būti atliekamos su aplinkos oro taršos mažinimu susijusios įrenginių atnaujinimo, priežiūros ir kontrolės funkcijos (pavyzdžiui, šilumos gamybos įrenginių, ypač namų ūkiuose, priešgaisrinės saugos stiprinimas, miestų gatvių priežiūros technologijų atnaujinimas ir kitos), sričių darni plėtra.

– Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymą Nr. 468 „*Dėl išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio mažinimo tvarkos aprašo patvirtinimo*“. Perkeltos NEC direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokole nustatytais reikalavimais vykdyti Konvencija ir jos protokolais reguliuojamų išmetamų į aplinkos orą teršalų (toliau – teršalų) apskaitą, teršalų poveikio ekosistemoms stebėseną, rengti teršalų apskaitos ataskaitas, prognozes, ataskaitas dėl Konvencijos ir jos protokolų nuostatų įgyvendinimo nacionalinėje teisėje ir jas teikti Konvencijos sekretariatui jo nustatyta tvarka ir terminais, informuoti visuomenę; parengti ir įgyvendinti nacionalinį oro taršos mažinimo planą (toliau – planas) siekiant įgyvendinti išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio mažinimo 2020 m. tikslus; plane numatyti ir įgyvendinti priemones išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekiui kontroliuoti ir mažinti (įskaitant Geteborgo protokolo IX priede „Amoniako išsiskyrimo iš žemės ūkio šaltinių kontrolės priemonės“ nustatytas išmetamo į aplinkos orą amoniako kiekio valdymo priemones žemės ūkio sektoriuje (tarp jų kietųjų karbamido trąšų naudojimo apribojimą ir amonio karbonato trąšų naudojimo uždraudimą));

– Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-528 „*Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo*“. Perkeltos TIPK direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo reikalavimu taikyti GPGB konkrečioms taršos šaltinių kategorijoms ir laikytis išmetamų teršalų ribinių verčių; stebėti GPGB raidą ir skelbti šią informaciją suinteresuotajai visuomenei;

– Specialiuosius reikalavimus dideliems kurą deginantiesiems įrenginiams, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 486 „*Dėl Specialiųjų reikalavimų dideliems kurą deginantiesiems įrenginiams patvirtinimo*“. Perkeltos TIPK direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo IV priede „Iš stacionarių šaltinių į orą išmetamų sieros teršalų ribinės vertės“, V priede „Iš stacionarių šaltinių išmetamų azoto oksidų ribinės vertės“ ir X priede „Kietųjų dalelių, išmetamų į orą iš stacionarių šaltinių, ribinės vertės“ nustatytą sieros dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ribinių verčių taikymu dideliems kurą deginantiesiems įrenginiams (nuo 50

MW nominalios šiluminės galios), bei monitoringo ir ribinių verčių laikymosi įvertinimo reikalavimais;

- Specialiuosius reikalavimus titano dioksido gamybos įrenginiams, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 663 „*Dėl Specialiųjų reikalavimų titano dioksido gamybos įrenginiams patvirtinimo*“. Perkeltos TIPK direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo IV priede „Iš stacionarių šaltinių į orą išmetamų sieros teršalų ribinės vertės“ ir X priede „Kietųjų dalelių, išmetamų į orą iš stacionarių šaltinių, ribinės vertės“ nustatytų sieros dioksido ir kietųjų dalelių ribinių verčių taikymu titano dioksido gamybos įrenginiams bei monitoringo ir ribinių verčių laikymosi įvertinimo reikalavimais;

- Atliekų deginimo aplinkosauginius reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 699 „*Dėl Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo*“. Perkeltos TIPK direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo X priede „Kietųjų dalelių, išmetamų į orą iš stacionarių šaltinių, ribinės vertės“ nustatytų kietųjų dalelių ribinių verčių taikymu atliekų deginimo įrenginiams bei monitoringo ir ribinių verčių laikymosi įvertinimo reikalavimais;

- Lakiųjų organinių junginių, susidarantių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 „*Dėl Lakiųjų organinių junginių, susidarantių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklių patvirtinimo*“. Perkeltos TIPK direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo VI priede „Lakiųjų organinių junginių, išmetamų į orą iš stacionarių šaltinių, kiekio ribinės vertės“ nustatytų ribinių verčių taikymu išmetamiems lakiesiems organiniams junginiams, susidarantiems naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, bei monitoringo ir ribinių verčių laikymosi įvertinimo reikalavimais;

- Aplinkos apsaugos normatyvinį dokumentą „Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai benzino laikymo, perpilimo, transportavimo įrenginiams ir jų priežiūrai“ LAND 35-2000, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 520/104/360 „*Dėl Aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento „Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai benzino laikymo, perpilimo, transportavimo įrenginiams ir jų priežiūrai“ patvirtinimo*“. Perkeltos direktyvų 94/63/EB ir 2009/126/EB nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo VI priede „Lakiųjų organinių junginių, išmetamų į orą iš stacionarių šaltinių, kiekio ribinės vertės“ nustatytais reikalavimais benzino sandėliavimo įrenginių įrengimui ir lakiųjų organinių junginių kiekio ribinių verčių taikymu benzino sandėliavimo ir skirstymo įrenginiams taikymu;

- Lakiųjų organinių junginių kiekių, susidarantių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų dažų, lakų ir transporto priemonių pakartotinės apdailos produktų sudėtyje, ribojimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2005 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. D1-379/4-273 „*Dėl Lakiųjų organinių junginių kiekių, susidarantių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų dažų, lakų ir transporto priemonių pakartotinės apdailos produktų sudėtyje, ribojimo taisyklių patvirtinimo*“. Perkeltos Dažų direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo naujame XI priede „Produktuose esančių lakiųjų organinių junginių kiekio ribinės vertės“ nustatytų lakiųjų organinių junginių kiekio tam tikruose gaminiuose (dažuose, lakuose ir transporto priemonių pakartotinės apdailos produktuose) ribinių verčių taikymu;

- Išmetamų teršalų iš vidutinių kurų deginančių įrenginių normos, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. D1-778 „*Dėl Išmetamų teršalų iš vidutinių kurų deginančių įrenginių normų patvirtinimo*“. Perkeltos MCP direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo X priede „Kietųjų dalelių, išmetamų į orą iš stacionarių šaltinių, ribinės vertės“ rekomenduojamu kietųjų dalelių ribinių verčių taikymu vidutinio dydžio kurų deginantiems įrenginiams (nuo 1 MW iki 50 MW nominalios šiluminės galios) bei monitoringo ir ribinių verčių laikymosi įvertinimo reikalavimais;

- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymą Nr. D1-89 „*Dėl Nacionalinės į atmosferą išmetamo teršalų kiekio valdymo (ribojimo) iki 2010 metų programos*“

patvirtinimo“. Perkeltos direktyvos 2001/81/EB nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo II priede „Į orą išmetamų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimais“ nustatytų įsipareigojimų sumažinti išmetamų teršalų (sieros dioksido (SO₂) – 145 tūkst. tonų/metus, azoto oksidų (NO_x) – 110 tūkst. tonų/metus, nemetaninių lakiųjų organinių junginių (NMLOJ) – 92 tūkst. tonų/metus ir amoniako (NH₃) – 84 tūkst. tonų/metus, 2010 m. kiekio nacionaliniai limitai, kurių negalima viršyti bet kuriais metais nuo 2010 m. iki 2019 m. įskaitytinai) kiekį įgyvendinimu. Programoje pateikta informacija apie išmetamų į aplinkos orą minėtų teršalų kiekį, jų kitimo tendencijos, nustatytas programos tikslas, jo įgyvendinimo uždaviniai ir priemonės, numatyti už priemonių įgyvendinimą atsakingi vykdytojai, priemonių įvykdymo terminai ir apibrėžiami laukiami šios programos uždavinių įgyvendinimo rezultatai;

– Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymą (toliau – **Monitoringo įstatymas**) ir Valstybinio aplinkos monitoringo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 160 „*Dėl Valstybinio aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo*“ (toliau – **Monitoringo nuostatai**). Perkeltos NEC direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokole nustatytu reikalavimu vykdyti oro taršos poveikio ekosistemoms Lietuvos Respublikos teritorijoje stebėseną, užtikrinti tarptautinius aplinkos monitoringo informacijos mainus. Siekiant gauti informaciją, leidžiančią integruotai vertinti gamtinius procesus ir antropogeninį poveikį gamtinei aplinkai bei gamtinės aplinkos kokybę Lietuvos Respublikos teritorijoje, prognozuoti ir valdyti gamtinės aplinkos būklę ir ūkinės veiklos įtaką jai tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu, pagal Valstybinę aplinkos monitoringo programą vykdomas Valstybinis aplinkos monitoringas. Jis taip pat apima ir neigiamo oro taršos poveikio ekosistemoms stebėseną, pagrįstą stebėjimo vietų tinklu, apimančiu Lietuvai būdingų tipų gėlo vandens, natūralias, pusiau natūralias ir miško ekosistemas;

– Pažangaus ūkininkavimo taisyklėse ir patarimuose, parengtuose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2007 metais (toliau – **Kodeksas**). Perkeltos NEC direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokole ir jo IX priede „Amoniako išsiskyrimo iš žemės ūkio šaltinių kontrolės priemonės“ nustatytu reikalavimu parengti, paskelbti ir išplatinti Gerosios žemės ūkio praktikos patariamąjį kodeksą;

– Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „*Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo*“. Perkeltos NEC direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokole ir jo IX priede „Amoniako išsiskyrimo iš žemės ūkio šaltinių kontrolės priemonės“ nustatytu reikalavimu taikyti nustatytas išmetamo į aplinkos orą amoniako kiekio valdymo priemonės žemės ūkio sektoriuje: Gerosios žemės ūkio praktikos patariamąjį kodeksą; mažai taršius skysto mėšlo tręšimo būdus; mažai taršias mėšlo laikymo sistemas arba būdus;

– Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomuosius kokybės rodiklius, patvirtintus Lietuvos Respublikos energetikos ministro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 1-348/D1-1014/3-742 „*Dėl Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių patvirtinimo*“. Perkeltos Degalų kokybės direktyvos nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo IV priede „Iš stacionarių šaltinių į orą išmetamų sieros teršalų ribinės vertės“ nustatytų sieros kiekio gazolyje ribinių verčių taikymu ir VIII priede „Degalams ir naujiems mobiliems šaltiniams taikomos ribinės vertės“ nustatytų tiekiamų į rinką degalų (benzino, dyzelino), naudojamų transporto priemonėse su kibirkštinio uždegimo varikliais, privalomųjų kokybės rodiklių taikymu.

– **Reglamento 595/2009** nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo VIII priede „Degalams ir naujiems mobiliems šaltiniams taikomos ribinės vertės“ nustatytomis išmetamų teršalų ribinėmis vertėmis sunkiųjų transporto priemonių varikliams, taikomos tiesiogiai.

– **Reglamentų 715/2007 ir 692/2008** nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo VIII priede „Degalams ir naujiems mobiliems šaltiniams taikomos ribinės vertės“ nustatytų išmetamų teršalų ribinių verčių taikymu lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių varikliams, taikomos tiesiogiai.

– **Reglamentų 2016/1628 ir 2017/654** nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo VIII priede „Degalams ir naujiems mobiliems šaltiniams taikomos ribinės vertės“ nustatytų išmetamų tešalų ribinių verčių taikymu ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo varikliams, taikomos tiesiogiai.

– **Reglamento 167/2013** nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo VIII priede „Degalams ir naujiems mobiliems šaltiniams taikomos ribinės vertės“ nustatytų išmetamų tešalų ribinių verčių taikymu žemės ir miškų ūkio transporto priemonių varikliams, taikomos tiesiogiai.

– **Reglamentų 168/2013 ir 134/2014** nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo VIII priede „Degalams ir naujiems mobiliems šaltiniams taikomos ribinės vertės“ nustatytų išmetamų tešalų ribinių verčių taikymu dviratėms, triratėms ir keturratėms transporto priemonėms, taikomos tiesiogiai.

– Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninis reglamente, patvirtintame Lietuvos saugios laivybos administracijos direktorius 2016 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. V-107 „*Dėl Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninio reglamento patvirtinimo*“. Perkeltos **direktyvos 2013/53/ES** nuostatos, susijusios su Geteborgo protokolo VIII priede „Degalams ir naujiems mobiliems šaltiniams taikomos ribinės vertės“ nustatytų išmetamų tešalų ribinių verčių taikymu pramoginių laivų varikliams.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Siekiant gerinti žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugą, siūloma įstatymu ratifikuoti ir įgyvendinti Konvencijos vykdomosios institucijos 30-osios sesijos metu priimtus Geteborgo protokolo pakeitimus, kuriais Lietuva bus įsipareigojusi laikytis naujų nacionalinių išmetamų į aplinkos orą teršalų (SO_2 , NO_x , NH_3 , NMLOJ ir $\text{KD}_{2.5}$) kiekio mažinimo tikslų 2020 m. ir vėlesniam laikotarpiui; taikyti atnaujintas išmetamų į aplinkos orą teršalų ribines vertes, NMLOJ kiekio produktuose standartus ir laikytis išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio apskaitos, prognozių ir ataskaitų teikimo reikalavimų.

Iš esmės Lietuvos Respublikai Geteborgo protokolo pakeitimų ratifikavimas neturės papildomos įtakos, kadangi pakeitimų nuostatos jau yra įtvirtintos nacionaliniuose ir ES teisės aktuose.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Atsižvelgiant į Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „*Dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo*“, 4 punkto nuostatas, Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

Pažymėtina, kad pakeistame Geteborgo protokole nustatyta, kad ateityje naujiems privalomų taikyti protokolo priedų (IV–XI) pakeitimams vykdomoji institucija galės taikyti naują pakeitimų priėmimo tvarką. Pagal šią tvarką priimti priedų pakeitimai Šalims įsigalios po vienerių metų po to, kai Komisijos vykdomasis sekretorius visoms Šalims praneš apie pakeitimus, t. y. pakeitimų nereikės Šalims ratifikuoti. Taip pat nustatyta, kad Šalys, deponuojant Geteborgo protokolo pakeitimų ratifikavimo dokumentus, gali nurodyti, kad nesutinka taikyti naują protokolo priedų priėmimo tvarką. Svarbu pažymėti, kad Šalis, deponuojant Geteborgo protokolo pakeitimų ratifikavimo dokumentus, nenurodžiusi, kad nesutinka taikyti naują protokolo priedų priėmimo tvarką, gavusi Komisijos vykdomojo sekretoriato pranešimą apie pakeitimus, bet tuo metu neturėdama priemonių (galimybių) juos įgyvendinti, galės raštu pranešti depozitarui, kad negali priimti pakeitimo. Tokiu atveju tai Šaliai priedo pakeitimai įsigalios tik tada, kai ji depozitarui deponuos savo dokumentą, kuris patvirtina pakeitimų priėmimo Šalyje faktą. Atsižvelgiant į tai, kad Tarybos sprendime dėl Geteborgo protokolo pakeitimų priėmimo nepareikštas prieštaravimas taikyti naują protokolo pakeitimų ratifikavimo tvarką, Lietuvos Respublika, siekdama suderinti veiksmus su ES, taip pat sutinka būti saistoma šia tvarka ir nemato būtinybės į įstatymo projektą įtraukti pareiškimo dėl naujos tvarkos netaikymo.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įstatymas neigiamos įtakos korupcijai ir kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Atsižvelgiant į tai, kad Geteborgo protokolo pakeitimų nuostatos jau įgyvendinamos įgyvendinant ES reikalavimus perkeliančius nacionalinius teisės aktus, tiesiogiai taikomus ES teisės aktus ir kitus nacionalinius teisės aktus, įstatymas verslo sąlygoms ir plėtrai papildomo poveikio neturės.

Tačiau paminėtina, kad ES siekiant visiškai įgyvendinti pakeisto Geteborgo protokolo nuostatas, 2016 m. gruodžio 14 d. buvo patvirtinta NEC direktyva, kurios nuostatos (tarp jų ir išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio mažinimo tikslai 2020 m.) perkeltos į nacionalinius teisės aktus, pagal kuriuos turės būti parengtas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintas Nacionalinis oro taršos mažinimo planas (toliau – Planas), į kurį bus įtrauktos priemonės pakeistame Geteborgo protokolo II priede Lietuvai nurodytų išmetamo į aplinkos orą teršalų kiekio mažinimo tikslams 2020 m. pasiekti. Plano įgyvendinimas, tikėtina, turės teigiamos ir neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, priklausomai nuo numatomų įgyvendinti priemonių tipo (numatomos finansinės paskatos, švietimas; reguliavimo, fiskalinės priemonės).

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Įstatymui inkorporuoti į teisinę sistemą teisės aktų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nauji terminai nenustatomi.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės aktus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Įstatymui įgyvendinti nereikės priimti įgyvendinamųjų teisės aktų.

Pažymėtina, kad NEC direktyvoje Lietuvai nustatytų išmetamo į aplinkos orą teršalų kiekio mažinimo tikslams 2020 m. pasiekti (kurie sutampa su pakeistame Geteborgo protokolo II priede nustatytais) turės būti parengtas ir patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nacionalinio oro taršos mažinimo plano patvirtinimo“ projektas.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Įstatymui įgyvendinti nereikės papildomų lėšų.

13. Įstatymo projekto rengimo metų gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“.

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Projektui įtraukti į kompiuterinę sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“: išmetami į aplinkos orą teršalai, ratifikavimas.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Žygimantas Vaičiūnas
 Energetikos ministras,
 laikinai einantis
 aplinkos ministro pareigas
 2019-03-22

 Teisės ir parlamentarinių
 dalykų direktorė
Agnė Jakstienė
 20190318